

Biblioteka informativnih sredstava

INVENTAR
sumarno-analitički

AJ-127

**KOMISIJA ZA VANREDNI UVOZ
PREHRAMBENIH ARTIKALA VLADE FNRJ
1950-1952**

Tonka Župančić

Beograd

SADRŽAJ INVENTARA

	Strana
ISTORIJSKA BELEŠKA	V
ISTORIJAT TVORCA FONDA	VII
STANJE ARHIVSKE GRAĐE.....	X
STRUKTURA ARHIVSKE GRAĐE FONDA	1
OPIS JEDINICA OPISA.....	5

ISTORIJSKA BELEŠKA

(OSTAVLjENA PRAZNA STRANA)

KOMISIJA ZA VANREDNI UVOZ PREHRAMBENIH ARTIKALA VLADE FNRJ (1950-1952)

ISTORIJAT TVORCA FONDA

Komisija za vanredni uvoz prehrambenih artikala Vlade FNRJ¹, osnovana je rešenjem Vlade FNRJ² na predlog predsednika Privrednog saveta, kao organ privremenog karaktera i statusom pravnog lica. S obzirom da originalno rešenje nema ni datuma ni broja može se, na osnovu sačuvane građe, rekonstruisati njeno postojanje od druge polovine 1950. do početka 1952. godine. Zadatak Komisije je bio da rukovodi svim poslovima oko vanrednog uvoza prehrambenih artikala i da koordinira rad svih državnih organa oko izvršenja ovog uvoza.

Komisiju su sačinjavali pomoćnik predsednika Privrednog saveta Vlade FNRJ kao predsednik Komisije i kao članovi predstavnici Saveta za promet robom, Saveta za poljoprivredu i šumarstvo, Ministarstva narodne odbrane, Ministarstva spoljne trgovine, Ministarstva finansija, Ministarstva železnica i Ministarstva pomorstva.

Komisija je osnovana u periodu kada su Jugoslaviju, pored ekonomske blokade socijalističkih zemalja, u ovom kritičnom periodu pogodile i druge teškoće. Suša u poljoprivredi 1950. godine ugrožavala je i onako oskudne uslove života stanovništva i uticala na smanjenje nacionalnog dohotka, a zaoštavanje međunarodne situacije (Korejski rat) i agresivni pritisak SSSR-a i socijalističkih zemalja izazvali su značajno povećanje materijalnih rashoda u svrhu narodne odbrane.

Ekonomska blokada od strane zemalja Kominforma i kao posledica toga preorijentacija jugoslovenske spoljne trgovine od istoka ka zapadu, doveli su, prvo, do gubitka znatnog dela industrijskih proizvoda već poručenih od zemalja sovjetskog bloka, drugo, do potrebe da ponovo budu finansirane nabavke odgovarajućih porudžbina na Zapadu, i treće, do trošenja rezerve deviza u Zapadnoj Evropi i SAD za vreme trajanja preorijentacije svoje spoljne trgovine. Jugoslavija je takođe trebala da otpočne sa plaćanjem zapadnim zemljama za nacionalizovanu imovinu i predratne dugove. Svi napred navedeni faktori kao i suviše ambiciozan i prenapregnut Petogodišnji plan doveli su do iscrpljenja i inače skromnih rezervi deviza i zlata Jugoslavije.

Proboju ekonomske i političke blokade naročito je doprinela pomoć vlade SAD. Jugoslavija je iz SAD samo u 1950. godini dobila prvu besplatnu pomoć u hrani u vrednosti od cca 95 miliona dolara, a od Društva za američke pošiljke (Cooperative for American remittances to Europe - u daljem tekstu CARE) cca 35 miliona dolara.

Imajući u vidu činjenicu da je za zemlje članice Severoatlanskog pakta bilo od važnosti da ne dođe do slabljenja sposobnosti Jugoslavije da se odupire sovjetskoj agresiji, za primerom SAD povele su se i druge zapadne zemlje. Tako je vlada Velike Britanije dala Jugoslaviji kredit od tri

---

¹ Korać Ljubiša u knjizi: Organizacija federacije u socijalističkoj Jugoslaviji na str. 255 navodi da je Komisija postojala pri Privrednom savetu. S obzirom da se poziva na Rešenje iz građe fonda do greške je došlo verovatno zbog toga što se u preambuli rešenja navodi da se Komisija osniva na predlog Privrednog saveta. Činjenica je da u pečatima i štambiljima i u samoj građi zvanični naziv glasi: Komisija za vanredni uvoz prehrambenih artikala Vlade FNRJ.

² Arhiv Jugoslavije, Komisija za vanredni uvoz prehrambenih artikala Vlade FNRJ - F -1, J-1 (s.a.). U daljem tekstu signatura ovog fonda sastoji se od sledećih elemenata: skraćenica AJ, broja fonda (127), broja fascikle i broja arhivske jedinice.

miliona funti za kupovinu hrane i robe široke potrošnje. Da bi ublažila posledice suše i na snabdevanje oružanih snaga, Vlada FNRJ je sklopila sporazum sa vladom SAD o pružanju pomoći u hrani za JNA. Za uzvrat vlada FNRJ se obavezala izvesti u SAD sirovine i polufabrikate koji su joj potrebni i da snosi administrativne troškove u vezi sa pružanjem pomoći Jugoslaviji³. Takođe su vlade Francuske, Norveške, Belgije i Kanade pružile pomoć u prehrambenim artiklima i robi široke potrošnje, bilo u vidu poklona ili kredita. Arhivska građa ovog fonda je svedočanstvo tog vremena i odražava, na posredan način, odnos Zapada, u prvom redu SAD prema Jugoslaviji, njegove interese i apetite, ali isto tako i spremnost Jugoslavije da kroz pružanje određenih ustupaka ne dovede u pitanje svoje unutrašnje socijalističko uređenje i državnu samostalnost.

Naime, Sporazumom između Vlade SAD i Vlade FNRJ o davanju pomoći (od 6. januara 1951)⁴, a u skladu sa Zakonom o hitnoj pomoći Jugoslaviji od 29. decembra 1950. godine, vlada SAD se obavezala pružiti pomoć narodu Jugoslavije radi savladavanja posledica suše.

Vlada FNRJ se obavezala davati preko jugoslovenske štampe, radija i ostalih raspoloživih sredstava, puni i redovni publicitet pomoći, kao i mogućnost korišćenja ovih sredstava od strane vlade SAD. Takođe se obavezala da će dozvoliti i omogućiti predstavnicima Vlade SAD i predstavnicima štampe SAD da slobodno i bez ograničenja posmatraju, nadgledaju i izveštavaju o primanju i raspodeli date pomoći i da snosi troškove upravljanja i izvođenja programa pomoći Jugoslaviji. Pomoć se trebala rasporediti podjednako svim jugoslovenskim narodima bez diskriminacije „s obzirom na rasu, političko ubeđenje ili veru“.

Ukoliko bi iz prodaje ove robe bio ostvaren kakav prihod Vlada FNRJ je bila dužna da upotrebi odgovarajući iznos dinara za pružanje pomoći siromašnim licima, deci, za socijalno-zdravstvenu zaštitu i sl.

Vlada FNRJ je takođe bila u obavezi da preuzme sve potrebne ekonomske mere da smanji svoje potrebe za pomoć, podstiče povećanje proizvodnje i raspodele prehrambenih artikala.

Treba istaći da je u tom smislu Vlada FNRJ već bila preduzela neke hitne mere. Tako je Naredbom o merama za obezbeđenje ishrane stanovništva i očuvanje stočnog fonda⁵ i Naredbom o merama za štednju artikala široke potrošnje⁶ bila propisana vrlo stroga štednja namirnica i stočne hrane, njihova ravnomerna raspodela u zemlji, stroga kontrola klanja stoke, zabrana izvoza osnovnih prehrambenih proizvoda, smanjenje sledovanja hleba i dr.

Ugovorom zaključenim između Vlade FNRJ i CARE od 20. januara 1951. godine bila je regulisana isporuka viškova prehrambenih artikala koje je organizacija CARE dobijala od Ministarstva poljoprivrede SAD kao besplatnu pomoć jugoslovenskim narodima⁷. Ugovor je regulisao transport robe, kanale kojima će se vršiti raspodela i kategorije stanovništva koje će primati prehrambene artikle. Obaveze Vlade FNRJ po ovom ugovoru bile su manje više identične onima iz Sporazuma sa Vladom SAD, s tom razlikom što se za ove artikle nije tražila nikakva naplata od potrošača i delili su se kao dopuna normiranom snabdevanju.

Prema tački 2. Ugovora, Jugoslovenska vlada je trebala obezbediti brodski prostor za transport ove robe iz luka istočne obale SAD, ili pak da isplati pomorsku vozarinu za prevoz robe organizaciji CARE unapred u dolarima, ukoliko roba ne bude otpremana jugoslovenskim brodovima. Jugoslovenska vlada je takođe bila dužna da snosi sve troškove koji nastanu u Jugoslaviji u vezi istovara, uskladištenja, otpreme i raspodele robe, kao i sve administrativne troškove organizacije CARE u Jugoslaviji koji nastanu u vezi sa izvršenjem programa predviđenog ugovorom. Ovaj ugovor je obuhvatao prehrambene artikle koji su se isporučivali do zaključno 31. jula 1951. godine.

³ „Program pomoći u hrani Jugoslaviji“ (Nota SAD od 20. novembra 1950. godine), AJ-127-F-1-J-2.

⁴ AJ, 127-1-1.

⁵ Službeni list FNRJ 56/50 (br.7882 od 26. IX 1950. godine).

⁶ Službeni list FNRJ 59/50 (br.5140 od 10. X 1950. godine).

⁷ AJ, 127-1-1 (Ugovor sa organizacijom CARE).

Opšte poslove koordinacije, kako sa jugoslovenskim organima tako i sa predstavnicima organizacije CARE, oko prijema i raspodele pomoći, vršila je u ime Vlade FNRJ Komisija za vanredni uvoz prehrambenih artikala Vlade FNRJ.

Radi uspešnijeg obavljanja ovih zadataka i pravilne raspodele pomoći koju je Vlada SAD stavila na raspolaganje preko organizacije CARE pri Komisiji se obrazovalo savetodavno telo - Savet za raspodelu pomoći - od predstavnika Saveta za promet robom Vlade FNRJ, Komiteta za socijalno staranje, Komiteta za zaštitu narodnog zdravlja i Glavnog odbora Crvenog krsta.⁸ Zadatak Saveta je bio pružanje pomoći Komisiji i drugim centralnim organima u izvršenju zadataka u vezi programa pomoći od CARE kao i da svaki član Saveta svojom resornom linijom, odnosno preko svoje organizacije obezbedi saradnju i pomoć na terenu.

U Savetu za promet robom Vlade FNRJ obrazovala se posebna grupa - Biro za prijem i raspodelu pomoći - čiji zadatak je bio izvršenje svih operativnih i tehničkih poslova potrebnih za izvršenje programa pomoći. Biro je izvršavao svoje zadatke preko odgovarajućih organa u narodnim republikama, a svoj je rad koordinirao sa Komitetom za zaštitu narodnog zdravlja, Komitetom za socijalno staranje, Glavnim odborom Crvenog krsta i drugim zainteresovanim organizacijama.

U ministarstvima trgovine i snabdevanja narodnih republika osnovani su centri za prijem i raspodelu pomoći, dok je u povereništvima trgovine i snabdevanja sreskih i gradskih narodnih odbora obrazovan kao stalni organ komisija koja je obavljala sve poslove oko prijema i raspodele pomoći na teritoriji odgovarajućeg narodnog odbora.

Raspodelu i raspolaganje sa robom vršio je, prema utvrđenom programu i planu raspodele, Biro za prijem i raspodelu pomoći u Savetu za promet robom na centre u narodnim republikama. Centri za raspodelu pomoći u narodnim republikama raspolagali su robnim fondovima od momenta prijema dispozicije do prenošenja prava raspolaganja na komisije u narodnim odborima.

Savet za promet robom Vlade FNRJ doneo je 5. marta 1951. godine Uputstvo o načinu raspodele prehrambenih artikala koje isporučuju organizacije CARE saobrazno potpisanim Ugovorom između Vlade FNRJ i organizacije CARE, odnosno Vlade SAD.⁹ Uputstvo je, vodeći striktno računa o klauzulama ugovora sa organizacijom CARE, utvrdilo korisnike po kategorijama (socijalne ustanove i škole, zdravstvene ustanove i individualne korisnike), način raspodele pomoći, sastavljanja i dostavljanja spiskova i potvrda o prijemu robe kao i izveštajnu službu. Pravo kontrole nad prijemom, raspodelom i utroškom namirnica iz programa pomoći (buter, jaja i mleko u prahu) imali su svi napred navedeni organi kao i predstavnici organizacije CARE u Jugoslaviji. Organi CARE morali su imati ovlašćenje Komisije za vanredni uvoz prehrambenih artikala Vlade FNRJ.

S obzirom na činjenicu da je organizacija CARE osnovana sa ciljem da omogući pojedincima i organizacijama u SAD da pomognu pojedince i odgovarajuće organizacije u Evropi poklonima iz inostranstva koji bi se sastojali od hrane, tekstila, medicinskih i naučnih instrumenata, stručnih knjiga i časopisa i ostale potrebne robe, i imajući na umu činjenicu da su jugoslovenske nadležne vlasti bile zainteresovane da se organizuje ova služba sa pošiljkama, sklopljen je Sporazum između Ministarstva spoljne trgovine FNRJ i CARE 26. juna 1950. godine.¹⁰ Sporazum je predviđao, u okviru paketskog programa, sledeće korisnike: pojedince, dečije domove, bolesnike i Jugoslovenski crveni krst. U okviru programa pomoći sa stručnim knjigama, časopisima i medicinskim i naučnim instrumentima Sporazum je predviđao sledeće korisnike: sve jugoslovenske univerzitete, institute i posebno medicinske visoke škole i institute.

Ove poklon pošiljke trebale su biti oslobođene od plaćanja carine, dok se takva roba tretirala kao dodatna i izvan svih propisa o racioniranju. CARE je bio ovlašćen da stavlja etikete na robu koju isporučuje da bi se na taj način označilo njeno poreklo i način upotrebe. Takođe mu je

⁸ AJ, 127-1-1 (Naredba o osnivanju organa za raspodelu pomoći koju Vlada SAD stavlja na raspolaganje preko organizacije CARE u FNRJ).

⁹ AJ, 127-1-1.

¹⁰ AJ, 127-1-1

data mogućnost da obaveštava javnost u FNRJ i van nje o svojoj delatnosti. Organizacija CARE je 10. avgusta 1950. godine sklopila ugovor sa Transjugom kojim je regulisan prevoz i raspodela paket pošiljki u Jugoslaviju.¹¹

Komisija je, dakle, rukovođila svim napred navedenim poslovima oko vanrednog uvoza prehrambenih artikala. Obavivši uspešno zadatke koji su joj bili dati, može se u nedostatku akta o ukidanju, a na osnovu računovodstvene građe, zaključiti da je likvidacija Komisije počela 25. septembra 1951. godine, tako da se izvestan broj akata javlja sve do juna 1952. godine. Dalju likvidaciju vršilo je Ministarstvo finansija FNRJ.

Unutrašnja organizacija Komisije za vanredni uvoz prehrambenih artikala Vlade FNRJ nije bila regulisana internim propisom - barem nije pronađen - niti se na osnovu građe ista nazire. Na osnovu Zaključaka sa radnog sastanka Komisije od 18. januara 1951. godine¹² može se zaključiti da su postojale sledeće grupe:

- grupa za raspodelu i evidentičnu kontrolu raspodele;
- finansijsko-komercijalna grupa;
- grupa za transport;
- bilten i štampa.

Ovim se ne isključuje postojanje i drugih grupa. U nedostatku bilo kakvih oznaka ili šifri ni ovako zamišljenu organizaciju nije bilo moguće rekonstruisati.

Na osnovu sačuvane građe može se zaključiti da je vođen centralni delovodni protokol verovatno sa ograničenim brojem rubrika. Kancelarijske knjige nisu sačuvane. Veći deo građe nije protokolisan, bilo da se radi o ulaznim aktima ili kopijama akata same Komisije. Često umesto prijemnog štambilja unosi se samo delovodni broj i oznaka „za Ljubu Babića“ (predsednika Komisije). U dokumentima se sreće, iako ređe, okrugli pečat Komisije, dok se umesto pravog prijemnog štambilja koristi uprošćeni koji sadrži samo naziv organa. Ulazna akta su većim delom naslovljena na Komisiju. Međutim, zbog ličnosti predsednika Komisije koji je vršio i dužnost potpredsednika Privrednog saveta, a zatim potpredsednika Saveta za promet robom, ima akata koji su u naslovu upućeni gore navedenim organima ili sa naznakom „na ruke Ljube Babića“.

Određeni sistem arhiviranja građe nije postojao. Predmeti su bili razbijeni, a kako nisu sačuvane kancelarijske knjige predmeti su formirani na osnovu sadržaja dokumenata.

STANJE ARHIVSKE GRAĐE

Fond je preuzet od Servisa za administrativne i računovodstvene poslove SIV-a primopredajnim zapisnikom br. 05-199/1 od 19. decembra 1973. godine u količini od cca 3 d.m. U stvari, građa Komisije primljena je sa građom Vlade FNRJ - Predsedništva vlade, te je prema tome fond formiran tek razgraničenjem sa matičnim fondom. Granične godine građe u fondu su 1950-1952. godina. Budući da znatan deo građe nije zaveden, ne može se sa većom sigurnošću govoriti o kompletnosti odnosno nekompletnosti fonda. Na osnovu prepiske evidentno je da nedostaje deo akata.

Građa je bila osnovno grupisana i popisana u samom Servisu tako da nije bilo moguće rekonstruisati njeno prvobitno stanje i poredak. Građa je bila grupisana nekad po materiji, nekad po vrsti građe, a nekad po korespondentima, bez bilo kakve hronološke oznake. Često puta opisi nisu odgovarali sadržini građe u fascikli.

---

¹¹ AJ-127-1-1.

¹² AJ-127-1-1.

U procesu sređivanja fonda vršeno je izlučivanje bezvrednog registratorskog materijala kao: konosmana (tovarnih listova u pomorskom saobraćaju), sertifikata „Jugoinspekta“ o količini i kvalitetu primljene robe, dnevnih izveštaja, dnevnih izveštaja „Transjuga“, tovarnih listova, faktura, izvoda banke, prijava i prepiske o izvršenom uvozu po carinarnicama, manjkovima i havarisanoj robi, reklamacijama, urgencijama i sl. Ukupno je izlučeno 2,30 d.m. bezvredne registratorske građe.

S obzirom na napred navedene podatke o stanju građe (nedostatak kancelarijskih knjiga, neuredno kancelarijsko poslovanje bez ikakvog sistema arhiviranja i nemogućnost da se utvrdi organizaciona struktura tvorca fonda) kod sređivanja se nije mogao poštovati sistem rada registrature već se primenio princip slobodne provenijencije na način da odražava funkcije, zadatke i delatnost stvaraoca fonda.

Građa fonda podeljena je na sledeće klasifikacione grupe:

- Normativna i druga akta
- Materijali u vezi utvrđivanja programa pomoći
- Prepiska sa Ambasadom SAD u Jugoslaviji
- Prepiska sa Misijom CARE u Jugoslaviji
- Materijali o organizaciji transporta, isporuke i raspodele
- Bilteni Komisije za vanredni uvoz prehrambenih artikala
- Rekapitulacija i likvidacija rada Komisije
- Propaganda
- Personalna pitanja.

Zbog količine arhivske građe nekad je klasifikaciona grupa u isto vreme i najniža strukturna jedinica fonda, odnosno arhivska jedinica. Unutar arhivskih jedinica građa je sređena hronološki.

Prva klasifikaciona grupa - Normativna i druga akta o osnivanju i radu Komisije - sadrži rešenje o osnivanju Komisije, naredbu o osnivanju organa za raspodelu pomoći, uputstvo o načinu raspodele kako i sporazume i ugovore sa Vladom SAD, organizacijom CARE i „Transjug“ o davanju pomoći, isporuci viškova prehrambenih artikala i organizaciji transporta.

Materijali u vezi utvrđivanja programa pomoći sadrže izveštaje, zapisnike, tabelarne preglede i prepisku po pitanju ponuđene i primljene pomoći iz inostranstva (većim delom iz SAD, kao i Belgije, Velike Britanije, Norveške i Francuske), proizvodnje, prinosa i raspodele prehrambenih artikala i uticaja suše na jugoslovenski uvoz i izvoz, kao i mere koje je Jugoslavija preduzela da spreči ponavljanje situacije prouzrokovane sušom.

Prepiska (memorandumi) sa Ambasadom SAD u Beogradu tretira pitanja nabavke prehrambenih artikala i semena u SAD, transporta robe stranim i domaćim brodovima, nepoštovanje zabrane izvoza prehrambenih artikala, ispunjenja programa pomoći, izjave za štampu Ambasade u vezi sa otpremanjem, dolaskom i raspodelom hrane.

Posebnu celinu unutar ove grupe čine izveštaji američkih posmatrača o primanju i raspodeli prehrambenih artikala iz američke pomoći kao i nepravilnosti vezane za distribuciju istih.

Prepiska i rezime razgovora sa Misijom CARE u Jugoslaviji po pitanju dopremanja hrane brodovima, plaćanja troškova vezanih za izvršenje ugovora o pomoći, reklamacija za izgubljene ili oštećene pošiljke, nepravilnosti kod dodeljivanja karata za snabdevanje i distribuciju hrane i naplaćivanje robe iz pomoći, propagande i obaveštavanja javnosti o radu organizacija CARE i sl.

Jednu od najobimnijih klasifikacionih grupa čine materijali o organizaciji transporta, isporuke i raspodele. Sadrži pet podgrupa odnosno arhivskih jedinica kroz čiju se dokumentaciju mogu pratiti organizacione i druge mere za izvršenje programa isporuke, raspodele i transporta, dinamični planovi i izveštaji o raspodeli po republikama, rekapitulacije prispelih poklon pošiljki po republikama, tabelarni pregledi i izveštaji o prispeću i otpremi uvezene robe osnovnim korisnicima

(republikama i JNA), dispozicije za otpremu robe kao i prepiska sa „Transjugom“ oko troškova transporta, manjkova, havarisanja brodova i robe, osiguranje pošiljki i isplati štete od DOZ-a i sl.

Bilteni Komisije, iako nekompletni, sublimiraju ukupnu aktivnost Komisije u toku 1950. i 1951. godine.

Rekapitulacija i likvidacija rada Komisije sadrži obračun celokupnog finansijskog poslovanja Komisije za robu iz programa pomoći, tabelarne prikaze raspodele kredita iz fonda prodatih prehrambenih artikala kao i arbitražne sporove u vezi manjka robe.

Propagandni materijali obuhvataju prevode članaka stranih dopisnika o putu po Jugoslaviji, naših i stranih agencijskih vesti o situaciji u Jugoslaviji i pomoći SAD-a.

Personalna pitanja uglavnom sadrže neznatan broj rešenja o postavljanju honorarnih službenika Komisije za vanredni uvoz prehrambenih artikala Vlade FNRJ.

Kao obaveštajno sredstvo urađen je inventar fonda.

Istraživači pri citiranju korišćene građe fonda služe se signaturom koja se sastoji od oznake Arhiva, broja fonda Komisije za vanredni uvoz prehrambenih artikala Vlade FNRJ tj. br. 127, broja fascikle i broja arhivske jedinice u kojoj se korišćeni materijal nalazi.

Ukupna količina građe fonda iznosi 0,80 dužnih metara, od toga 7 fascikli i 14 arhivskih jedinica.

**STRUKTURA
ARHIVSKE GRAĐE FONDA**

(OSTAVLjENA PRAZNA STRANA)

STRUKTURA ARHIVSKE GRAĐE FONDA

oznaka grupe	naziv klasifikacione grupe	od jed. opisa	do jed. opisa
1	NORMATIVNA I DRUGA AKTA	1	1
2	MATERIJALI U VEZI UTVRĐIVANJA PROGRAMA POMOĆI	2	3
3	PREPISKA SA AMBASADOM SAD U JUGOSLAVIJI	4	4
4	PREPISKA SA MISIJOM CARE	5	5
5	MATERIJALI O ORGANIZACIJI TRANSPORTA ISPORUKE I RASPODELE	6	10
6	BILTENI KOMISIJE ZA VANREDNI UVOZ PREHRAMBENIH ARTIKALA	11	11
7	REKAPITULACIJA I LIKVIDACIJA RADA KOMISIJE	12	12
8	PROPAGANDA	13	13
9	PERSONALNA PITANJA	14	14

(OSTAVLjENA PRAZNA STRANA)

OPIS
JEDINICA OPISA

(OSTAVLjENA PRAZNA STRANA)

PREGLED JEDINICA OPISA SA KLASIFIKACIONOM ŠEMOM

---

naziv klasifikacione grupe

NORMATIVNA I DRUGA AKTA

broj fascikle	br. jed. opisa	naziv jedinice opisa
----------------------	-----------------------	-----------------------------

1	1	NORMATIVNA I DRUGA AKTA
---	---	-------------------------

Rešenje o osnivanju Komisije za vanredni uvoz prehrambenih artikala Vlade FNRJ (s.a.).

Sporazumi između vlade FNRJ i SAD o davawu pomoći, "Transjuga" i CARE; naredbe, uputstva i ugovori o davanju pomoći i isporuci viškova prehrambenih artikala preko organizacije CARE, osnivanju organa za raspodelu pomoći, zabrani izvoza prehrambenih artikala, rukovanju ambalažom u kojoj se isporučuje roba iz uvoza i načinu raspodele.

godina 1950, 1951, s.a.

---

naziv klasifikacione grupe

MATERIJALI U VEZI UTVRĐIVANJA PROGRAMA POMOĆI

broj fascikle	br. jed. opisa	naziv jedinice opisa
----------------------	-----------------------	-----------------------------

1	2	MATERIJALI U VEZI UTVRĐIVANJA PROGRAMA POMOĆI
---	---	---

Programi pomoći, izveštaji o izvršenju, tabelarni pregledi i prepiska u vezi ponudene i primljene pomoći u prehrambenim artiklima iz inostranstva (većim delom SAD, kao i Belgija, Velika Britanija, Norveška, Francuska).

godina 1950 - 1952, s.a.

---

naziv klasifikacione grupe

MATERIJALI U VEZI UTVRĐIVANJA PROGRAMA POMOĆI

broj fascikle	br. jed. opisa	naziv jedinice opisa
----------------------	-----------------------	-----------------------------

1	3	MATERIJALI U VEZI UTVRĐIVANJA PROGRAMA POMOĆI
---	---	---

Tabelarni pregledi i podaci u vezi proizvodnje, prinosa, raspodele prehrambenih artikala i uticaja suše na jugoslovenski uvoz i izvoz; zapisnici sa sastanaka u vezi utvrđivanja deficita prehrambenih artikala i pomoći SAD-a, kao i mere koje je Jugoslavija preduzela da spreči ponavljanje situacije prouzrokovane sušom.

godina 1950, 1951, s.a.

---

naziv klasifikacione grupe

PREPISKA SA AMBASADOM SAD U JUGOSLAVIJI

broj fascikle	br. jed. opisa	naziv jedinice opisa
----------------------	-----------------------	-----------------------------

2	4	PREPISKA SA AMBASADOM SAD U JUGOSLAVIJI
---	---	---

- Prepiska (memorandumi) Ambasade SAD u Beogradu i Komisije za vanredni uvoz prehrambenih artikala po pitanju nabavke prehrambenih artikala u SAD, plana

transporta robe stranim brodovima i organizacije transporta do odredišta, obezbeđenja broskog prostora, nabavke semena u SAD, nepoštovanja zabrane izvoza prehrambenih artikala, ispunjenja programa pomoći kao i izveštaj o stanju poljoprivrede zbog plasiranja dalje pomoći; izjave za štampu Ambasade SAD u vezi sa dolaskom, otpremanjem i raspodelom hrane prema programu pomoći; objašnjenje o akreditovanju posmatrača, raspodele američke pomoći Jugoslaviji i sl.
- Izveštaji američkih posmatrača (po republikama) o primanju, skladištenju i raspodeli prehrambenih artikala iz američke pomoći, kao i nepravilnosti vezane za distribuciju robe.

godina 1950-1952, s. a

---

naziv klasifikacione grupe

PREPISKA SA MISIJOM CARE

broj fascikle	br. jed. opisa	naziv jedinice opisa
2	5	PREPISKA SA MISIJOM CARE

-Preписка Komisije za Misijom CARE po pitanju dopremanja hrane brodovima, troškova prevoza, čuvanja hrane u stovarištima, reklamacija za izgubljene i oštećene pošiljke, nepravilnosti uočenih prilikom dodeljivanja karata za snabdevanje i distribuciju hrane kao i propusti u pogledu naplaćivanja robe iz pomoći i sl.
-Rezimej razgovora sa sastanaka predstavnika Komisije sa misijom CARE o: organizaciji transporta i raspodeli robe, plaćanju troškova vezanih za izvršenje ugovora o pomoći, evidenciji izvršenih isporuka, utrošku dinarskih sredstava stvorenih prodajom prehrambenih artikala, mogućnosti izmene i proširenja programa pomoći, propagandi i obaveštavanju javnosti o radu organizacije CARE, nepravilnostima kod snabdevanja stanovništva i sl.

godina 1950-1952, s.a.

---

naziv klasifikacione grupe

MATERIJALI O ORGANIZACIJI TRANSPORTA ISPORUKE I RASPODELE

broj fascikle	br. jed. opisa	naziv jedinice opisa
3	6	MATERIJALI O ORGANIZACIJI TRANSPORTA ISPORUKE I RASPODELE

Tabelarni pregledi (izveštaji), spiskovi i druga razna prepiska o organizacionim merama za izvršenje programa isporuke, raspodele i transporta robe iz uvoza u okviru korišćenja pomoći od organizacija CARE tj. dinamični planovi raspodele robe po republikama i nepravilnosti u vezi iste; pregledi korisnika i izveštaji o izvršenju programa pomoći po republikama; rekapitulacije i pregledi poklon pošiljki (spiskovi lica kojima je upućena) po republikama i sl. problemi koji se tiču isporuke i distribucije uglavnom prehrambenih artikala iz uvoza.
-Desetodnevni i mesečni izveštaji (tabelarni pregledi) republika o preuzimanju, raspodeli i zalihama prehrambenih artikala iz uvoza (UP3).

godina 1950-1952, s.a.

---

naziv klasifikacione grupe

MATERIJALI O ORGANIZACIJI TRANSPORTA ISPORUKE I RASPODELE

broj fascikle	br. jed. opisa	naziv jedinice opisa
3	7	MATERIJALI O ORGANIZACIJI TRANSPORTA ISPORUKE I RASPODELE
		Izveštaji, zapisnici, tabelarni pregledi i prepiska o problematici i organizaciji transporta - programu otpreme hrane i druge robe iz SAD-a, odnosno u vezi: obostranog dogovaranja i sporazumevanja sa našim i stranim transporterima oko plaćanja troškova prevoza i refundaciji istih; pregleda dolaska, kretanja i rasporeda brodova po našim i stranim lukama i pitanju smeštajnog prostora na istim; orijentacionog rasporeda transporta po vrstama saobraćaja; dinamika potreba i plana transporta; pregleda robe u tonama; pregleda ambalaže; problema transporta robe preko Soluna i sl.
		godina 1950-1951, s.a.

---

naziv klasifikacione grupe

MATERIJALI O ORGANIZACIJI TRANSPORTA ISPORUKE I RASPODELE

broj fascikle	br. jed. opisa	naziv jedinice opisa
4	8	MATERIJALI O ORGANIZACIJI TRANSPORTA ISPORUKE I RASPODELE
		Dnevni, desetodnevni, petnaestodnevni i dvomesečni izveštaji (tabelarni) o: prispeću i otpremi uvezene robe; otpremi robe osnovnim korisnicima (republikama i JNA); distribuciji robe po republikama; prispeću i raspodeli robe po republikama, odnosno mestima unutar istih; spremnosti robe, obezbeđenju utovara i prispeću u jugoslovenske luke, odnosno granične stanice, kao i distributivni plan pomoći - upućen Ambasadi SAD-a u Beogradu.
		godina 1950-1951, s. a.

---

naziv klasifikacione grupe

MATERIJALI O ORGANIZACIJI TRANSPORTA ISPORUKE I RASPODELE

broj fascikle	br. jed. opisa	naziv jedinice opisa
5	9	MATERIJALI O ORGANIZACIJI TRANSPORTA ISPORUKE I RASPODELE
		Dispozicije (pregledi po korisnicima - republikama) za otpremu robe koja dolazi brodovima iz SAD-a.
		godina 1951, s.a.

---

naziv klasifikacione grupe

MATERIJALI O ORGANIZACIJI TRANSPORTA ISPORUKE I RASPODELE

broj fascikle	br. jed. opisa	naziv jedinice opisa
6	10	Materijali o organizaciji transporta isporuke i raspodele
		Prepiska sa "Transjugom" u vezi: otpreme i isporuke robe, havarisanja brodova i robe, uskladištenja robe, nepravilnosti u radu, reklamacija manjkova, ambalaže, fakturisanja robe, osiguranja pošiljki i isplati štete od DOZ-a, troškova transporta, sporova u vezi manjkova kod isporuke i sl.
		godina 1950-1952.

---

naziv klasifikacione grupe

BILTENI KOMISIJE ZA VANREDNI UVOZ PREHRAMBENIH ARTIKALA

broj fascikle	br. jed. opisa	naziv jedinice opisa
----------------------	-----------------------	-----------------------------

6	11	BILTENI KOMISIJE
---	----	------------------

Bilteni Komisije (dnevni, petodnevni, sedmodnevni i desetodnevni) o programu i planu isporuke prehrambenih artikala, nabavljanju robe, obezbeđenju transporta, isporuci robe korisnicima i raspodeli po republikama.

godina 1950, 1951.

---

naziv klasifikacione grupe

REKAPITULACIJA I LIKVIDACIJA RADA KOMISIJE

broj fascikle	br. jed. opisa	naziv jedinice opisa
----------------------	-----------------------	-----------------------------

7	12	REKAPITULACIJA I LIKVIDACIJA RADA KOMISIJE
---	----	--

-Prepiska i tabelarni pregledi u vezi obračuna celokupnog finansijskog poslovanja Komisije za robu iz programa pomoći SAD-a (vrednost uvezenih artikala, transportni troškovi, reklamacije za kvalitativni i kvantitativni prijem robe, otpremljenoj i fakturiranoj robi po republikama i sl.); tabelarni prikazi raspodele kredita iz fonda prodatih prehrambenih artikala iz programa pomoći kao i arbitražni sporovi u vezi kvantitativnog manjka robe.

-Uputstva, rešenja i prepiska o formiranju cena za prehrambene artikale, semensku robu i ambalažu i regresiranju razlike u ceni prehrambenih artikala iz vanrednog uvoza.

godina 1950-1952, s.a.

---

naziv klasifikacione grupe

PROPAGANDA

broj fascikle	br. jed. opisa	naziv jedinice opisa
----------------------	-----------------------	-----------------------------

7	13	PROPAGANDA
---	----	------------

Prevodi serije članaka stranih dopisnika o putu po Jugoslaviji; naših i stranih agencijskih vesti ("TANJUG") o situaciji u Jugoslaviji i pomoći od strane SAD-a.

godina 1950, 1951, s.a.

---

naziv klasifikacione grupe

PERSONALNA PITANJA

broj fascikle	br. jed. opisa	naziv jedinice opisa
----------------------	-----------------------	-----------------------------

7	14	PERSONALNA PITANJA
---	----	--------------------

Rešenja o postavljenju za honorarne službenike Komisije za vanredni uvoz prehrambenih artikala.

godina 1951.
